

ΜΗΧΑΝΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπας ἡ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἐξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἡ ἐξαμηνίαν λ. 10.

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΦΕΡΝΤΗΣ

ΚΑΤΩ ΛΟΙΠΟΝ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ;

Φανταζόμεθα οἷον θὰ προὔξεναι τάραχον εἰς τὴν εἰσαγγελίαν τῆς πρωτείου τοῦ βασιλείου ἢ ἐπιγραφῇ τοῦ ἄρθρου ἡμῶν τούτου, ἂν τὸ Σύνταγμα ᾗτο βασιλεὺς καὶ ὅχι ἀπλῶς Σύνταγμα. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ προσώπου, ἔχοντος αἷμα καὶ νεῦρα καὶ θυμόν· πρόκειται περὶ θεσμῶν, οἵτινες καίπερ ὄντες τὸ σκῆνωμα καὶ πάντων τῶν πραγμάτων καὶ πάντων τῶν προσώπων, δὲν συγκινοῦσιν ὅμως τοὺς εἰσαγγελεῖς. Εἶνε ἄγονοι καὶ ἄκακοι οἱ θεσμοί· οὔτε θέσεις προσφέρουσιν, οὔτε πρωθυπουργίας, οὔτε προεδριασμούς ὑπόσχονται, οὔτε παράσημα ἀπονέμουσιν, οὔτε παύσεις ἢ μεταθέσεις ἀπειλοῦσιν· ἀφίενται οὕτω ἀπροστάτευτοι κατὰ πάσης προσβολῆς καὶ ἑκάστος, μικρὸς ἢ μεγάλος, βάλλει κατ' αὐτῶν ἀφόδως βέλη παντοδαπά. Εἰς ὅλα, εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ κακὰ οἱ θεσμοὶ πταίουσι, αὐτοὶ εἶναι ὁ ἀποδιοπομπαῖος τράγος· τὰ πρόσωπα εἶνε ἱερὰ καὶ ὅσια, ἔστω καὶ ἂν ἱεροσυλῶσιν ἐπὶ τῶν θεσμῶν, ἔστω καὶ ἂν ἀνοσίως περὶ αὐτῶν νὰ λέγωσι καὶ πράττωσιν. Ζήτωσαν λοιπὸν τὰ πρόσωπα, γιγῶχα εἰς τὸ Σύνταγμα!

Εἰς τὰ ἀστεία ταῦτα ὀδηγοῦσιν ἡμᾶς κωμικὰ τινα ληρήματα, κυκλοφοροῦντα ἀπὸ τινων ἐβδομάδων ἀνὰ τὴν πόλιν. Ἀγνοοῦμεν ἂν ἐξῆλθον ἐτι extra muros, ἂν ὑπερέβησαν δηλαδὴ τὸν οὐδὸν τῆς πύλης τῶν Ἀθηνῶν· ἀγνοοῦμεν δ' ἐτι μᾶλλον ἂν κατάρθωσαν νὰ εἰσδύσωσιν ἐκεῖ, ὅπου τὰ πρόσωπα τυφλώττουσι συνήθως πρὸ τῆς τῶν πραγμάτων ἐναργείας. Ἠξέυρομεν μόνον καὶ μεθ' ἡμῶν ἡξέυρουσιν ὅσοι ἔχουσιν ἀκοῦσαν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καρτερίαν, ὅτι δὲν ψιθυρίζονται μόνον ὡς ἐν ἀρχῇ τὰ κωμικὰ ταῦτα, δὲν λέγονται μόνον ὡς εὐθὺς ἔπειτα, ἀλλὰ καὶ γράφονται καὶ τυποῦνται νῦν!

Ἄν ᾗσαν κωμικὰ μόνον ταῦτα, θὰ ἐπληρόνομεν εὐχαρίστως τὸ εἰσιτήριόν μας, ἵνα λάβωμεν ἀναψυχὴν μετὰ τὸν κάματον τῆς ἡμέρας. Ἀλλ' εἴμεθα καὶ ἡμεῖς οἱ πλείστοι— ἃς τὸ εἴπωμεν μετὰξὶ μας—κωμικοὶ ὡς ἐκείνα. Καὶ διὰ τοῦτο ἀρπάζομεν πᾶν τὸ προστυχὸν καὶ συζητοῦμεν περὶ ἀέρων καὶ ὑδάτων, καὶ πιστοὶ ὁπαδοὶ τοῦ κλεινοῦ ἱππότου τῆς Μάγχης, πολεμοῦμεν κατὰ ἀνεμομύλων. Ἀλλ' εἴμεθα καὶ κατὰ ἄλλο, ἀναλόγως τοῦ ὕψους τῆς θέσεως ἡμῶν καὶ τῆς διανοίας. Εἴμεθα καὶ λίαν προβλεπτικοὶ ἄνθρωποι. Ἄλλοι μὲν βαρυνθέντες τοὺς καθημερινοὺς ἀγῶνας τῶν ἐκλογῶν, προσβλέπομεν μετὰ πόθου εἰς πρυτανεῖον, πρὸς περιθάλψιν τοῦ γέγρατος ἢ τῆς ποδάγρας ἡμῶν· ἄλλοι δὲ μὴ ἀρκοῦμενοι πλέον εἰς τὴν ἐβδόμην ὑπουργικὴν ἐδραν, ὄνειρευόμεθα τὴν πρώτην· καὶ ἄλλοι εἰμποροῦμεν πάλιν νὰ φαντασθῶμεν ὅ,τι καὶ ἄλλοτε ἐφαντάσθημεν.

Διὰ τοῦτο ὅσον καὶ ἂν εἶνε κωμικὰ τὰ ὀψιγενῆ ταῦτα ἐπινοήματα, δὲν πρέπει νὰ τ' ἀφίνομεν ἀπαραιρήτως. Εἶνε ἀρκοῦντως κρίσιμοι αἱ στιγμαὶ αὗται, καθ' ἃς οἱ εὐσυνείδητοι πολῖται βλέπουσι μετὰ δέους, ὅχι τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν θεσμῶν, ἀλλὰ τὴν ἀδράνειαν καὶ ἀπραξίαν τῶν ἀρμόδιων νὰ ἐμψυχώνωσιν αὐτοὺς, ὅπως αἰσθανθῶμεν τὸ καθήκον ν' ἀποσπάσωμεν ἅμα τῇ ἐμφανίσει τὸ προσωπεῖον τῶν νέων τούτων ἀλλ' εὐτυχῶς ἀξέστων ἡθοποιῶν.

Καὶ διὰ νὰ μὴ πολυλογώμεν—ἀφοῦ μάλιστα καὶ δὲν ἀξίζει τὸν κόπον—λέγομεν ἀμέσως καὶ ἀνευ προοιμίων πρὸς τοὺς κυρίους ἀναθεωρητικοὺς, ὅτι ἂν ἔχωσιν ὅχι πῖθον, ἄπαγε! ἀλλὰ σταλαγμὸν φρενῶν, οὐδὲ αὐτοὶ πιστεύουσιν εἰς ὅσα διασαλπίζουσιν. Ἡ ἀναθεώρησις ἐν Συντάγματι εἶνε ἀδύνατος ἀνευ ἐπιτοκίας ἢ ἐπαραστάσεως. Δὲν συζητοῦμεν τώρα τὸ ζήτημα τοῦ ἀμεταβλήτου ἢ μεταβλητοῦ τῶν θεσμῶν· ἐπομένως δὲν θεωροῦμεν εὐκαιρον νὰ ἀναπτύξωμεν τὰς ἰδέας ἐκείνων, οἵτινες πολλῶ σοφώτεροι ἡμῶν (καὶ ἔχουσιν οὕτω τὴν πλειονοψηφίαν) φρονοῦσιν ὅτι ὅχι μόνον οἱ θεσμοί, ἀλλὰ καὶ οἱ νόμοι, ἔστω καὶ μὴ τέλειοι, εἶνε προτιμότερον νὰ φέρωσι τὴν σφραγίδα τῆς μονιμότητος ἀντὶ τοῦ στίγματος τῆς ἀσταθείας· οὐδὲ εἰς τὴν Ἀγγλίαν προστρέχομεν ὅπως ἀποδείξωμεν, ὅτι ἐκεῖ ἐνθα τὸ

κοινοβούλιον εἶνε διαρκῆς συντακτικὴ συνέλευσις, τὰ πάντα δυνάμενον, ἐκτὸς μόνον τοῦ νὰ μεταβάλῃ τὴν γυναῖκα εἰς ἄνδρα, διατηροῦσιν ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸ ἀναλλοίωτον τῶν θεσμῶν ἀναγεγραμμένας ἐν αὐτοῖς; διατάξεις οὐδὲν ἥσσον ἢ γελοίας σήμερον. Πρὸς τί τὰ ἀκαιρα ταῦτα καὶ ἀτερπῆ δημοσιογραφικὰ γυμνάσματα; Τὸ Σύνταγμα ἡμῶν ἔλυσε διὰ θετικῆς διατάξεως τὸ θεωρητικὸν ζήτημα· ἔκλεισεν οὕτω τὸ ἀχανὲς πεδίον τῶν θεωρητικῶν συζητήσεων. Περιέκλεισεν ἡμᾶς σιδηροφράκτους ἐν τῇ πρακτικῇ, καὶ μᾶς λέγει: «*Ἴδου ἡ Ρόδος.*»

Τὸ δὲ πῆδημα; Καὶ μὴ δὲν τὸ εἶπομεν ἤδη; Τὸ πῆδημα εἶνε ἡ ἐπανάστασις ἢ ἐπιπορκία. Εἰς ἐπανάστασιν δὲν ἐγείρεται ὁ λαός, εἰμὴ ὅπως ἀνατρέψῃ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, καὶ τοῦτο μόνον ὅταν φθάσῃ τὸ μαχαῖρι εἰς τὸ κόκκαλον. Καὶ δὲ ἀλγῶν μέχρῃς ὁστέων, εἶνε μωρὸν νὰ φαντασθῇ τις ὅτι θὰ ἐγείρῃ ἐπανάστασιν, ὅτι θὰ ἐκτεθῇ εἰς τοὺς φοβεροὺς κινδύνους τῆς ἀναρχίας, ὅτι θὰ κάψῃ τὴν καλύβην του διὰ νὰ ζητήσῃ εὐλαβῶς τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος! Ἐπιπορκίαν δὲ εἶνε ἀσεβὲς καὶ τὸ νὰ διανοηθῇ τις ὅτι δύναται νὰ συμβουλευσῇ τῷ συνταγματικῷ βασιλεῖ.

Εἴπομεν τὰ ὀλίγα ταῦτα ὅχι διὰ νὰ ὑπερασπισθῶμεν τὸν Ἡρακλέα, ἀλλὰ διὰ νὰ δυνήθῃτε ὑμεῖς, φίλοι ἀναγνώσται, νὰ εἴπητε εἰς τοὺς νεοφωτιστοὺς ἀναθεωρητικοὺς: «*Ἡρακλέα ψέγουσι νάνοι.*»

Καμτσάκι.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Τί λέγει ἡ «*Ν. Ἐφημερίς*»; Ὅα καταβῇ ὁ βασιλεὺς εἰς Πειραιᾶ νὰ παραλάβῃ ἐπὶ λέμβου τὸν ἡγεμόνα τῆς Βουλγαρίας; Μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου ἡ πονηρὰ ἠθέλησε νὰ ἐκφαυλίσῃ τὰ φιλοσλαβικὰ αἰσθήματα τῆς αὐτῆς! Ἐχει δίκαιον; Ἐχει ἄδικον; Ἡμεῖς, ὅ,τι γνωρίζομεν εἶναι ὅτι ἐὰν ἡ αὐτὴ ἔχῃ πράγματι τοιαῦτα αἰσθήματα ἐξανδραποδισμοῦ καὶ ταπεινώσεως, τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἰδίᾳ ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν κ. Κοντόσταυλος, ὅστις εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι εἰδικὴ ἐγγύησις, θὰ περιορίσῃ τὴν ὑποδοχὴν ἐντὸς τῶν αὐστηρῶν τύπων τῶν ὀφειλομένων εἰς ἡγεμόνα ἡμικυρίαρχον. Ὡς πρὸς τοῦτο ὅ ἀκολουθήσῃσι κατὰ γράμμα τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει τηρηθεῖσαν τάξιν.

Ἐμάθομεν ὅτι φιλοαυλικοὶ τινες ἔδωσαν νὰ τονισθῇ τὸ ἔθνηκὸν ἄσμα τῶν Βουλγάρων τὸ ἀρχίζον ἀπὸ τὸ *Mars, Mars*, ἢ *Κωνσταντινουπόλις* εἶναι δική μας. Καὶ πότε πρὸς τιμὴν τούρκου πρέσβως ἀνεκρούσθῃ φέρ' εἰπεῖν τὸ: «*Ὡ μὲν γὰρ καὶ κοπτερόν σπαθί μου*;» Ἀς ἐνθυμηθῶν ὅτι ὁ ἡγεμὼν τῆς Βουλγαρίας εἶναι ὑψηλὸς ὑπῆκοος τοῦ Σουλτάνου, διότι δὲν θέλομεν νὰ τοῖς ὑπενθυμίσωμεν τίποτε ἐθνικῶ-
τερον.

Ἡ βροχὴ, ὡς γράφει ὁ ἀνταποκριτὴς μας ἐκ Πατρῶν, δέλυσε, πρὶν ἢ ὁ ἀγορεύων περάνῃ τὸν λόγον του, τὸ ἐν Πάτραις συλλαλητήριον, καθ' ὃ ὁ ἐντιμὸς ἀντιπρόσωπος Πατρῶν κ. Κοντογούρης, ὁ κομφὸς καὶ ἥρεμος τῆς Βουλῆς ρητωρ, ἐκ τῶν ἐντιμωτέρων καὶ ἠθικωτέρων χαρακτήρων, ἔδωκεν εὐθύνας τῆς πολιτικῆς του. Καθ' ἃ τηλεγραφικῶς ἐμάθομεν, τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ συνέρχονται ἐκ νέου οἱ ἐκλογεῖς ἵνα ἀκούσωσι καὶ τῆς λοιπῆς λογοδοσίας τοῦ ἐντίμου ἀντιπροσώπου των.

Οἰκτρὸν θέαμα παρίστανεν ἐν τῇ *Πρωτῇ* χθὲς ὁ ἀτυχὴς τὰς φρένας κ. Ρηγόπουλος. Εἶνε ὁληθὲς ὅτι μετεχειρίσθημεν ἐπ' αὐτοῦ μέθοδον ἀνήκουσαν εἰς τὴν φρενολογικὴν θεραπείαν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἥτοι τὰς μαστιγώσεις· ἐνῷ ἔπρεπε νὰ δεχθῶμεν μόνον τὴν ψυχρολουσίαν ἢ νὰ τὸν κλείσωμεν εἰς κἀνενα κελλίον χρωματισμένον πράσινα ἢ γαλάζι· ἢ νὰ τὸν ἀφήσωμεν ἐλεύθερον ὅπως διόλου, ὅπως πράττουν οἱ διευθυνταὶ τῶν ἀγγλικῶν φρενοκομείων, ἀφίνοντες τοὺς τρελλοὺς των καὶ νὰ κυνηγοῦν ἀκόμη. Τὴν ἀγγλικὴν μέθοδον θὰ βάλωμεν εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τοῦδε· ἀλλὰ καὶ ἡ διὰ τῆς μαστιγῆς δὲν ὑπῆρξε κακὴ· διότι συνετέλεσεν εἰς τὴν πλήρῃ διάγνωσιν τῆς νόσου τοῦ ταλαιπώρου βουλευτοῦ Πατρῶν. Τώρα βεβαίως μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν αὐτὴν, θὰ εἴμεθα ἐπιεικέστεροι. Οὐχ ἥττον, ἐπειδὴ εἶνε ἀνθρώπινον τὰ θεάματα αὐτὰ μετ' ὅλην τὴν τραγωδίαν των νὰ γεννοῦν καὶ ὀλίγην ἱλαρότητα, δὲν ἡδυνήθημεν πρὸς τὴ λύπην μας ν' ἀντιστῶμεν εἰς πολὺν γέλωτα προξενηθέντα ἀπὸ τὴν τελευταίαν *tirade* τοῦ φρενοβλαβοῦς ἀντιπροσώπου Πατρῶν ὅτι ἡμεῖς θὰ ἐπιφέρωμεν «τὴν καταστροφὴν τῆς ἐλευθερίας καὶ τὸν θρίαμβον τῆς τυραννίης καὶ τῆς κατὰκτῆσεως.» Ἐξοφλοῦμεν ὅμως τὸν ἀκούσιον γέλωτα, ἀποστέλλοντες τὸ φύλλον τῆς *Πρωτῆς* εἰς τὸν διάσημον φρενολόγον Ball τῶν Παρισίων, παρακαλοῦντες· νὰ μᾶς διαφωτίσῃ μέχρι ποίου σημείου ἐφθασεν ἡ διατάραξις καὶ ἂν ἐπιδέχεται σχετικῆς τιнос θεραπείας.

Χθὲς, πάλιν τὸ Γ' Γυμνάσιον ἐπὶ τρεῖς ἡμισυ ὥρας ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ, τοῦ γυμνασιάρχου κ. Γραμματικοπούλου ἐνὸς τῶν ἄκρων θιασωτῶν τῆς γυμναστικῆς τὰς κ. Λασκαρίδου καὶ πολλῶν ἄλλων, ἐπεδόθη εἰς γενικὰ γυμνάσια στρατιωτικῶν καὶ ἐλευθέρων κινήσεων, ἀσκήσεων διὰ κορυφῶν καὶ κοντῶν, ἀσκήσεων ἐπὶ τοῦ διζύγου, στεφθέντα εἰς τὸ τέλος διὰ τῆς ἀρχαιοτάτης παιδιᾶς τῆς δι' ἑλκυστίνδης. Σήμερον δὲ ἔχει γενικὰ γυμνάσια τὸ τοῦ Βαρβακειοῦ. Ἡ ἐπιτυχία ἦτο ζωηροτάτη, ὁ ὑπουργὸς κατευχαριστημένος καὶ ὁ στρατάρχης τοῦ Κεντρικοῦ Γυμναστηρίου Φωκιανὸς εἰσαγαγὼν ἀκόμη καὶ κινεζικὰ προστάγματα πρὸς ἐνθουσιασμὸν τῶν γυμναζομένων. Ἐν γένει μεγάλη γυμναστικὴ κίνησις, ὀφειλομένη εἰς τὸν κ. ὑπουργόν, τοῦ ὁποῦ αὐτὸ τὸ μέρος—τὸ γυμναστικόν—ἀπολαύει τῆς ἐνθουσιᾶς τοῦ ἀντιπολιτευομένου «*Μὴ Χάνεσαι.*» Ἐπαινοῦμεν δὲ πολὺ, πρὸς πολὺ τὴν κυρίαν Αἰκατερινὴν Λασκαρίδου, παρευρισκομένην μετὰ δύο διδασκαλισσῶν τῆς εἰς τὰ τοιαῦτα γυμνάσια, μήπως ἐξεύρη τι δι' οὗ νὰ τελειοποιήσῃ τὰς ἐν τῷ παρεναγωγείῳ τῆς ἀσκήσεις, τὰς ὁποίας ἡ διακεκριμένη παιδαγωγὸς πρὸ διετίας εἰσήγαγεν εἰς τὸ κάλλιστα συγκεκροτημένον ἐκπαιδευτήριόν της.